

ΠΡΩΤΗ ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, τῇ 7ῃ Ἀπριλίου 1891, ἡμέρα Κυριακῆ, ὥρα 10<sup>η</sup> πρὸ μεσημβρίας, συνήλθον οἱ ἔταιροι πρὸς συζήτησιν τῶν προτάσεων τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς προσκληθέντες εἰς ἑκτακτον συνέλευσιν κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς συνελεύσεως τῆς 3<sup>ης</sup> Φεβρουαρίου. Παρευρέθησαν δὲ ἐξ αὐτῶν τεσσαράκοντα ἕξ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑταιρίας Ἀλ. Κοντόσταυλος ἐν πρώτοις ἀνέπτυξε τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῶν προτάσεων τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, οἷα ἐν τῇ συνεδριάσει αὐτοῦ τῆς 13<sup>ης</sup> Μαρτίου διευτυπώθη, ὡς ἑξῆς·

*Ἀξιότιμοι Κύριοι,*

Ὡς γνωρίζετε καὶ ἐκ τῆς προσκλήσεως ἣτις ἀπεστάλη ἰδιαιτέρως ὑμῖν, τὸ θέμα τῆς σημερινῆς ἑκτάκτου συνελεύσεως ἡμῶν εἶναι ἡ συζήτησις καὶ ἡ ἀπόφασις ἐπὶ τῶν προτάσεων τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, τὰς ὁποίας ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας, διότι ἡ περιέχουσα αὐτὰς ἐκθεσις, τυπωθεῖσα ἰδιαιτέρως, διενεμήθη ἤδη ὑμῖν.

Αἱ τοιαῦται συζητήσεις, αἰτινες ἀφορῶσιν εἰς θέματα ἀπτόμυνα, ἀμίσως ἢ ἰμμίσως, τοῦ ὀργανισμοῦ, δηλαδὴ τοῦ νόμου τῆς συντάξεως καὶ τῆς λειτουργίας παντὸς σωματείου, ἐπιστημονικοῦ ἢ ἄλλου, ἐννοεῖται πάντως ὅτι πρέπει νὰ γίνωνται μετὰ πολλῆς τῆς προσοχῆς καὶ μετὰ πολλῆς τῆς περισκέψεως, διότι ἄλλως δύνανται ν' ἀπολήξωσιν εἰς ἀποτελέσματα ἀντίθετα ἐκείνων τὰ ὁποία ἐπιδιώκουσιν οἱ προκαλοῦντες τὰς ζητήσεις ταύ-

τας, δύνανται δηλαδή ν' ἀπολήξωσιν εἰς ἀποτελέσματα τῆς ἐπὶ τὰ χεῖρω μᾶλλον, ἀντὶ τῆς ἐπὶ τὰ κρείττω, τροπῆς τοῦ καθεστῶτος.

Ταύτην λοιπὸν τὴν προσοχὴν καὶ ταύτην τὴν περίσκεψιν λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ συστήσω καὶ ἐγὼ πρὸς πάντας ὑμᾶς καὶ ὅσοι μέλλετε νὰ συζητήσητε καὶ ὅσοι μέλλετε νὰ ἀποφασίσητε ἐπὶ τῶν, ὡς εἰρηται, προταθεισῶν μεταρρυθμίσεων ἢ συμπληρώσεων τοῦ κειμένου ὀργανισμοῦ τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας.

Εἰς πάσας ταύτας τὰς μεταρρυθμίσεις ἢ συμπληρώσεις καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπαραίτητος καὶ ἀσφαλέστερος μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁδηγὸς εἶναι, ἀναντιρρήτως, ἡ πείρα, ἣτις προκύπτει ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐφαρμογῆς τῶν ἐν ἰσχύι διατάξεων. Τούτου δὲ τεθέντος, γίνεται δῆλον, ὅτι οὐδεμία τροποποιήσις τῶν ὀπωσδήποτε κειμένων ἢ παραδεδεγμένων πρέπει νὰ ἐπέρχηται, ἐπὶ τῇ βάσει γενικῶν μόνον θεωριῶν καὶ σκέψεων, ἀλλὰ πάντοτε καὶ πρὸ πάντων αἱ τροποποιήσεις αὗται πρέπει νὰ ἐπέρχωνται ἐπὶ τῇ βάσει, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ἀνάγκης, τῆς ὑπὸ τῶν πραγμάτων ὑποδεικνυομένης.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας ἡμῶν καὶ ἰδίως τὰ δύο ἀρχαιότερα καὶ σεβαστὰ μέλη αὐτοῦ, ἤτοι ὁ ἀντιπρόεδρος κ. Σ. Φιντικλῆς καὶ ὁ γραμματεὺς κ. Στ. Κουμανοῦδης, οἵτινες ἀπὸ τῆς ἀναβιώσεως τῆς Ἑταιρίας, κατὰ τὸ ἔτος 1858, οὐδέποτε ἔπαυσαν μετέχοντα τῆς διευθύνσεως αὐτῆς, ἐπειδὴ, λέγω, καὶ τὸ συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας ἡμῶν, κέκτηται ὀπωσδήποτε τὸ στοιχεῖον τοῦτο τῆς πείρας, περὶ τῆς ὁποίας εἶπον, σχετικῶς πρὸς τὴν σκοπιμότητα καὶ πρὸς τὴν ἐπάρκειαν τοῦ κειμένου ὀργανισμοῦ, ὡς οὗτος ἠρμηνεύθη καὶ ἐφηρμόσθη μέχρι τοῦδε, τούτου ἕνεκα, φρονοῦμεν, ὅτι δὲν θὰ ἦτο περιττὸν καὶ ἀσύμφορον ν' ἀκούσητε προηγουμένως καὶ τὴν γνώμην αὐτοῦ, δηλαδή τοῦ συμβουλίου, ἐπὶ ἐκάστης τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος προτάσεων, ἀποδίδοντες ἅμα εἰς τὴν γνώμην ταύτην καὶ τὴν προσήκουσαν, διὰ τὸν ἐξηγηθέντα λόγον, σημασίαν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸ συμβούλιον ἐξήτασε καὶ ἐμελέτησεν ἐπισταμένως τὰς προτάσεις ταύτας τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ περιῆλθεν εἰς ὁμόφωνον περὶ αὐτῶν γνώμην. Τὴν γνώ-



μην δὲ ταύτην ἐνετείλατο εἰς ἐμὲ νὰ υποβάλω ὑμῖν, ὅπερ θέλω πράξει ὡς οἶόν τε εὐσυνόπτως, ἀκολουθῶν τὴν τάξιν τῆς ἀναγραφῆς ἐκάστης τῶν προτάσεων τούτων.

Ἡ πρώτη αὐτῶν ἔχει οὕτω (ὄρα αὐτὴν ἐν σελ. 50 τοῦ τεύχους ὑπὸ στοιχ. α). Τὴν πρότασιν ταύτην τὸ συμβούλιον ἀποκρούει ἀδιστακτικῶς καὶ παμπηφεί, διότι θεωρεῖ, ὅτι τὸ ἀβέβαιον τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρίας δὲν ἐπιτρέπει τὸν ἐκ τῶν προτέρων, ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν, προσδιορισμὸν τῆς δαπάνης δι' ἐκάστην τῶν ἐργασιῶν τούτων. Οὕτω π. χ. ὑπῆρξαν ἔτη, καθ' ἃ ἐπεβλήθη σπουδαία σχετικῶς δαπάνη πρὸς ἐπισκευὴν ἀρχαίων μνημείων καὶ ὑπῆρξαν ἔτη, καθ' ἃ οὐδὲν ἀπολύτως πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν διετέθη. Ἐπίσης ὑπῆρξαν ἔτη, καθ' ἃ οὐχὶ πάντῃ ἀσήμαντα ποσὰ κατεβλήθησαν πρὸς ἀγορὰν ἀρχαίων, τὸ μὲν ἔνεκα τῆς ἀξίας αὐτῶν ἀπολύτου ἢ σχετικῆς, καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως δηλονότι τοιούτων τινῶν ἀρχαίων ἐν τοῖς μουσείοις ἡμῶν, τὸ δὲ καὶ ἵνα προληφθῇ ἢ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγωγή αὐτῶν καὶ ὑπῆρξαν ἔτη καθ' ἃ ἐλαχίστης ἀξίας τοιαῦτα ἡγοράσθησαν. Ἐπίσης ὑπῆρξαν ἔτη, καθ' ἃ προέβημεν εἰς σπουδαιοτάτας προκαταβολὰς πρὸς τὸ δημόσιον εἰς ἀγορὰν τόπων ἀναγκαίων δι' ἀνασκαφὰς καὶ ὑπῆρξαν ἔτη καθ' ἃ εἰς οὐδεμίαν τοιαύτην προκαταβολὴν προέβημεν. Ἐπίσης ὑπῆρξαν ἔτη, καθ' ἃ, καίτοι ἡ ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρία ἔχει τὴν ἀρχὴν, νὰ μὴ ἀγοράζῃ ἢ ἰδίᾳ, ἐν ἰδίῳ δηλαδὴ ὀνόματι καὶ δι' ἴδιον λογαριασμὸν, τόπους πρὸς ἀνασκαφὰς, ὑπῆρξαν, λέγω, ἔτη, καθ' ἃ ἠναγκάσθη οὐδὲν ἤττον νὰ παραβῇ τὴν ἀρχὴν ταύτην καὶ νὰ προβῇ εἰς τοιαύτας ἀγοράς, διότι ἄλλως ἔδει νὰ μείνῃ ἀσυντέλεστος ἀρξαμένη ἀνασκαφή, ἢ ἐκινδύνευον νὰ μείνωσι διὰ παντὸς θεθαμμένα σπουδαῖα μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος, ὡς τοῦτο συνέβη ἐν Ἐλευσίει, ἐν Ὠρωπίᾳ, ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ὅπως πεισθῆτε δὲ ἔτι μᾶλλον περὶ τοῦ ἀδυνάτου ἢ τοῦλάχιστον ἀσυμφόρου τῆς συντάξεως καὶ ἐπιψηφίσεως ὑπὸ τῆς συνέλευσεως ἐτησίου προϋπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν τῆς Ἑταιρίας, ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι τὸ συμβούλιον πολλάκις χάριν ἰδίας ὀδηγίας, ἀπεπειράθη νὰ συντάξῃ καὶ συνέταξε τοιοῦτον κατὰ

προσέγγισιν προϋπολογισμόν, τὸν ὅποιον ὅμως, αὐτὸ τὸ ἴδιον, εὐρέθη εἰς τὴν ἀναπόδραστον ἀνάγκην εὐθὺς ἀμέσως νὰ παραβιάσῃ καὶ ἀνατρέψῃ.

Ἄλλως τε καὶ εἰς τὴν οὐσίαν τῆς προτάσεως ταύτης, περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως ἐτησίου προϋπολογισμοῦ, ἀφορῶντες, δὲν εὐρίσκομεν λόγον τινὰ προκύπτοντα ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων, ἥτοι ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε διαχειρίσεως τοῦ συμβουλίου, ὅστις νὰ συνηγορῇ ὑπὲρ τῆς σκέψεως τῆς προτεινομένης καινοτομίας, διότι οὐδέποτε μέχρι τοῦδε οὔτε πόρρωθεν ὑπεδείχθη, ὅτι τὰ κατὰ καιροὺς συμβούλια τῆς Ἑταιρίας προέβησαν εἰς ἄτοπον ἢ ὁπωσδήποτε ἐπιβλαβῆ χρῆσιν τῆς ὑπὸ τοῦ κειμένου ὀργανισμοῦ παρεχομένης αὐτοῖς ἐλευθερίας, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἐντεῦθεν ἡ προτεινομένη νῦν δέσμευσις αὐτῶν, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας θὰ ἀπέβαινε ἀναγκαία ἡ σχεδὸν διαρκῆς παρουσία καὶ συνεργασία τῆς συνελεύσεως.

Ὁ δὲ λόγος τῆς λογιστικῆς τάξεως καὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐλέγχου, ὅστις, κατὰ θεωρίαν, δύναται νὰ προταθῇ ὑπὲρ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀνάγκης τῆς συντάξεως καὶ ἐπιψηφίσεως προϋπολογισμοῦ, ἐπίσης δὲν φαίνεται, ὅτι ὑποστηρίζεται ὑπὸ τῶν πραγμάτων, διότι οὐδεμία οὐδέποτε ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ, ἀπήντησε μέχρι τοῦδε πρόσκομμά τι ἢ καὶ ἀπλῶς δυσκολίαν, τὴν ἐλαχίστην, πρὸς ἐξέλεξιν τῶν λογαριασμῶν τοῦ συμβουλίου, ἔνεκα τῆς περὶ τῆς πρόκειται ἐλλείψεως προϋπολογισμοῦ.

Ἄλλως τε τὰ κεφάλαια τῶν δαπανῶν τῆς Ἑταιρίας, εἰσι τόσῳ περιορισμένα τὸν ἀριθμόν, ὥστε ὁ λόγος οὗτος τῆς λογιστικῆς τάξεως καὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐλέγχου καὶ καθ' ἑαυτὸν ἐξεταζόμενος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἔχει σημασίαν τινὰ ἐνταῦθα.

Ἐν τέλει δὲ καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ, παρατηρῶ, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη περὶ τῆς συντάξεως καὶ ἐπιψηφίσεως ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν ἐταίρων ἐτησίου προϋπολογισμοῦ, δὲν προτείνεται κατὰ πρῶτον σήμερον, ἀλλὰ προτάθη πολλάκις, μάλιστα δὲ ἐν ἔτει 1887, ὅτε καὶ λίαν εὐρέως συνεζητήθη καὶ πάντοτε ἀπερρίφθη ὑπὸ τῶν συνελεύσεων.

Ἡ δευτέρα τῶν ἐν λόγῳ προτάσεων ἔχει οὕτω (ὄρα αὐτὴν ἐν



σελ. 50 ὑπὸ στοιχ. β). Καὶ τὴν πρότασιν ταύτην, ἀδιστάκτως καὶ παμψηφεί, ἀποκρούει τὸ συμβούλιον, διότι

α') Αἱ ἐκάστοτε ἐπιχειρούμεναι ἀνασκαφαὶ δὲν ἔχουσι πάντοτε, ἢ μᾶλλον λίαν σπανίως δύνανται νὰ ἔχωσι, τοιαύτην σημασίαν, ὥστε ν' ἀπασχολῶσιν ἀποκλειστικῶς τὸ συμβούλιον.

β') Παρουσιάζονται πολλάκις προσκόμματα ἀνυπερβλήτα ἐμποδίζοντα τὴν πρόοδον τῆς ἀρξαμένης ἀνασκαφῆς καὶ ἐπιβάλλοντα τὴν διακοπὴν αὐτῆς, ὡς π.χ. ἡ ἔγερσις ἀξιώσεων κατοχῆς καὶ κυριότητος ἐπὶ τῶν οἰκείων γηπέδων, ἔριδες περὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ τιμήματος αὐτῶν, ἀμφισβήτησις τῆς ἰδιοκτησίας ἔνεκα ἐκκρεμοῦς περὶ αὐτῆς δίκης καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ

γ') Αἱ ἀναγκαῖαι ὑπὸ τῶν διευθυνόντων τὴν ἀνασκαφὴν παρατηρήσεις καὶ ἡ ἀπαιτούμενη περὶ αὐτῶν προσοχὴ καὶ ἀκριβεία, δὲν ἐπιτρέπουσι πάντοτε καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μάλιστα, τὴν ἐν τάχει προβαίνουσαν καὶ οὕτως εἰπεῖν ἀθρόαν ἐργασίαν.

Ἡ τρίτη τῶν αὐτῶν προτάσεων ἔχει οὕτω (ὄρα αὐτὴν ἐν σελ. 50 ὑπὸ στοιχ. γ).

Ἡ προτεινομένη δημοσίευσις τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐφόρων, μετὰ τῶν συνοδευόντων αὐτὰς πινάκων ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι καὶ οὐχὶ ἐν τῷ τεύχει τῶν πρακτικῶν, γίνεται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, σχετικῶς πρὸς τὰς σπουδαιότερας τῶν ἀνασκαφῶν, καθόσον αἱ ἐπιτομώτεραι μόνον τῶν ἐκθέσεων τούτων δημοσιεύονται ἐν τοῖς πρακτικοῖς, αἱ δὲ λεπτομερέστεραι ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι. Ἄλλως τε ὁ λόγος δι' ὃν γίνεται ἡ πρότασις αὕτη, περὶ τῆς δημοσίευσως τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐφόρων ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι καὶ ὅστις ἐπὶ λέξει ἔχει οὕτως: « ὅπως λαμβάνη γνῶσιν τῶν ἐργασιῶν μας οὐ μόνον οἱ συνδρομηταί, ἀλλὰ καὶ πᾶς φιλάρχαιος » τυγχάνει ὅλως ἀνυπόστατος, διότι, ὡς ἡ Ἐφημερίς οὕτω καὶ τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἐταιρίας ἐκτίθενται ἐπίσης εἰς πώλησιν καὶ δύνανται ἐπομένως, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐκείνη, ὑπὸ παντὸς ν' ἀποκτηθῶσιν.

Ἡ τετάρτη τῶν αὐτῶν προτάσεων ἔχει οὕτω (ὄρα αὐτὴν ἐν σελ. 50 ὑπὸ στοιχ. δ).

Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐδάφιον ἤτοι ὅπως μὴ λαμβάνωσιν οἱ ἑταῖροι δωρεὰν τὰ Πρακτικὰ, ἀπεκρούσθη ὡς ἐνέχον παραγνώρι-

σιν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐκδόσεως τῶν πρακτικῶν, ὅστις κεί-  
ται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ὀφειλομένην λογοδοσίαν πρὸς  
τοὺς ἑταίρους, περὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς κατὰ τὸ ἔτος πεπραγμένων,  
ὅθεν ἔπεται, ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ διανεμῶνται δωρεάν αὐτοῖς.

Τὸ δὲ δεύτερον ἐδάφιον, τὸ περιέχον τὴν αἰτίασιν περὶ τοῦ  
πολυτελοῦς τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος, ἀπε-  
κρούσθη, διότι τὸ συμβούλιον οὐδόλως εὕρισκε πολυτελεῆ τὴν ἐκ-  
δοσιν ταύτην τῆς Ἐφημερίδος. Ἄλλως τε θεωρεῖ ὅτι διὰ τῆς  
εὐτελεστεράς καὶ πενιχροτέρας ἐκδόσεως τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐ-  
φημερίδος θὰ ἐδίδετο εἰς τοὺς ξένους εὐλογος ἀφορμὴ κατηγορίας  
ἡμῶν ἐπὶ ἀμουσίᾳ καὶ ἀπειροκαλίᾳ, εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν τὸ εὐ-  
πρεπὲς καὶ τὸ φιλόκαλον θεωρεῖται, πανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμέ-  
νου κόσμου, στοιχεῖον ἀπαραίτητον τῆς ἐκδόσεως παντὸς συγ-  
γράμματος καὶ ἰδίως ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀφορῶσιν εἰς τὴν τέχνην.

Ἡ πέμπτη τῶν αὐτῶν προτάσεων ἔχει οὕτω (ὄρα αὐτὴν ἐν  
σελ. 50 ὑπὸ στοιχ. ε).

Καὶ τὴν πρότασιν ταύτην ἀδιστακτικῶς καὶ παμφηφεῖ, ἀπο-  
κρούει τὸ Συμβούλιον, διότι ὁ νῦν συντασσόμενος καὶ τηρούμε-  
νος ἐν τῷ Μουσεῖῳ κατάλογος, ὅστις, ὡς γνωρίζετε, καλεῖται  
εὐρετήριο, σκοπὸν κύριον ἔχει, τὴν ὡς οἶόν τε ἀκριβῆ περιγρα-  
φὴν ἐκάστου ἀντικειμένου ἐπὶ τῷ τέλει τῆς βεβαιώσεως τῆς  
εἰσαγωγῆς καὶ τῆς διατηρήσεως, τουτέστι τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ  
ἐν τῷ Μουσεῖῳ. Ὁ τοιοῦτος δὲ κατάλογος ἐν ᾧ ἀφ' ἐνὸς εἶναι  
λίαν ἐκτεταμένος, ἀποτελούμενος ἐκ πολλῶν ὀγκωδῶν τόμων, οὐ  
ἡ δημοσίευσις μεγάλην θὰ ἀπήτει δαπάνην, θ' ἀπέβαινεν ἐξ ἐτέ-  
ρου ἄχρηστος εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὸ Μουσεῖον, οἵτινες ἀντὶ  
τῆς εἰρημένης περιγραφῆς ἐκάστου ἀντικειμένου, τῆς ὁποίας οὐ-  
δεμίαν θὰ εἶχον ἀνάγκην, ὡς ἔχοντες αὐτὸ τὸ περιγραφόμενον  
ἀντικείμενον ὑπ' ὄψιν αὐτῶν, θὰ ἐπεθύμουν ἄλλας περὶ αὐτοῦ  
πληροφορίας καὶ ἐξηγήσεις. Ἄλλ' ὅπως κατασκευασθῆ τοιοῦτος  
κατάλογος, χάριν τοῦ ἐπισκεπτομένου τὸ Μουσεῖον κοινοῦ, ἀπαι-  
τεῖται, πλὴν τῆς δαπάνης καὶ μακρᾶ συγγραφικῆς ἐργασίας, πρὸς  
ἣν δὲν ἐξαρκεῖ τὸ νῦν ὑπάρχον προσωπικὸν τοῦ Μουσείου.

Ἄλλως τε ὁ τοιοῦτος κατάλογος θὰ ἦτο προσκαίρου μόνον  
χρησιμότητος, διότι ὅταν καταρτισθῆ τελειότερον κατὰ τὸ δυ-



νατὸν τὸ Μουσεῖον, τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ ὀσημέραι πλουτιζόμενον καὶ κριθῆ ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα τῆς παραδόσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἡ σειρὰ καὶ ἡ τάξις τῶν ἐν αὐτῷ ἀποτεθειμένων ἀρχαίων, θὰ μεταβληθῆ ἐξ ὀλοκλήρου.

Ἡ ἕκτη τῶν αὐτῶν προτάσεων ἔχει οὕτω (ὄρα αὐτὴν ἐν σελ. 50 ὑπὸ στοιχ. ε).

Ἡ πρότασις αὕτη εἶναι ἀληθῶς σύμφωνος πρὸς τὸ 10<sup>ον</sup> ἄρθρον τοῦ ὀργανισμοῦ, ἀλλ' ἐπίσης ἀληθές εἶναι ὅτι οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐξετελέσθη, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ὅτι οὐδέποτε ἡ διάταξις αὕτη ἐξετελέσθη, ἀποδεικνύει, ὡς νομίζομεν, ὅτι ἡ ἀνάγνωσις ἀρχαιολογικῶν διατριβῶν, δὲν ἐθεωρήθη ἀνήκουσα εἰς τὰ οὐσιώδη ἔργα τῆς Ἑταιρίας, ὡς ταῦτα διὰ τοῦ χρόνου ὑπὸ τῶν πραγμάτων καθωρίσθησαν καὶ καθ' ἃ ὁ κύριος τῆς Ἑταιρίας σκοπὸς δὲν κεῖται εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν ἀνευρισκομένων λειψάνων ἢ μνημείων τῆς ἀρχαιότητος, ἀλλ' εἰς τὴν ἀνεύρεσιν καὶ τὴν διάσωσιν αὐτῶν. Ἄλλως τε, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται διάταξις τοῦ ἄρθρου 10<sup>ου</sup> ἀνεγράφη οἰοεὶ ἐν παρόδῳ ἐν τῷ ὀργανισμῷ, γίνεται δῆλον καὶ ἐκ τοῦ ἑλλιποῦς αὐτῆς σχετικῶς πρὸς τε τὸν ἔχοντα τὸ δικαίωμα εἰς τοιαῦτα ἀναγνώσματα καὶ πρὸς τὸν τεταγμένον νὰ ἐγκρίνη καὶ ἐπιτρέπη τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν. Ἐν τέλει δὲ εἶναι παρατηρητέον, ὅτι ὅπως καὶ ἂν θεωρηθῶσιν ἔχοντα τὰ περὶ τούτου εἰς τὸν θέλοντα νὰ προβῆ εἰς τὴν δημοσίευσιν τοιούτων ἀρχαιολογικῶν διατριβῶν, ὑπάρχει ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀνοικτὸν καὶ πρόχειρον τὸ μέσον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος.

Ἡ ἐβδόμη τῶν αὐτῶν προτάσεων ἔχει οὕτω (ὄρα αὐτὴν ἐν σελ. 50 ὑπὸ στοιχ. ζ).

Καθὼς ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐνταῦθα γενικῶς καὶ ἀορίστως προτεινομένην ἀναθεώρησιν τοῦ ὀργανισμοῦ, οὐδὲν ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν, μετὰ τὴν ἐν προοιμίῳ ἐξηγηθεῖσαν μάλιστα γνώμην τοῦ συμβουλίου, περὶ τῶν ὄρων, ὑφ' οὓς πρέπει νὰ γίνωνται αἱ τοιαῦτα τροποποιήσεις, διότι ἂν κατὰ τὰ προειρημένα ταῦτα, ὁ ἀσφαλέστερος πρὸς τὰς τοιαύτας τροποποιήσεις ὀδηγὸς πρέπει νὰ θεωρῆται ἡ ἐκ τῆς προηγουμένης ἐφαρμογῆς τῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων προκύπτουσα πείρα καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἐπομένως ὑπ' αὐ-

τῶν τῶν πραγμάτων ἐπιγιγνομένη ὑπόδειξις τῶν ἐπενεκτέων τροποποιήσεων, καθίσταται δῆλον, ὅτι οὐδεμίαν τοιαύτην πρότασιν, ἣτις δὲν προτείνεται ὠρισμένως καὶ εἰδικῶς, εἶναι δυνατόν νὰ ἀλάβωμεν ὑπ' ὄψει. Παρατρέχοντες ἐπομένως τὴν γενικὴν καὶ ἀόριστον ταύτην πρὸς ἀναθεώρησιν πρότασιν προβαίνομεν εἰς τὴν ἐξήγησιν τῆς γνώμης ἡμῶν ἐπὶ τῶν δύο ἄλλων ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει περιεχομένων εἰδικῶν καὶ ὠρισμένων τροποποιήσεων, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη ἀναφέρεται εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, ἡ δὲ δευτέρα εἰς τὴν διάρκειαν καὶ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς.

Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν πρώτην, τὸ συμβούλιον δέχεται αὐτὴν καθ' ὅλοκληρίαν, διότι καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον ὑπὸ τῶν αἰείποτε συμβαινόντων κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ὀδηγούμενον, πρὸ καιροῦ εἶχεν ἀναγνωρίσει τὴν ἀνάγκην τῆς τροποποιήσεως ταύτης, καθ' ἣν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκλογὴ, πρέπει νὰ γίνηται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς λογοδοσίας τοῦ συμβουλίου.

Καθόσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὴν δευτέραν, τὸ συμβούλιον δέχεται αὐτὴν ἐπίσης καὶ μετὰ χαρᾶς μάλιστα, ἀλλ' ὑπὸ τινα περιορισμόν, τὸν ὅποιον πάντες, βεβαίως, θελετε ἐγκρίνει. Τὸ συμβούλιον δηλαδὴ δέχεται ὅπως τὸ δικαίωμα τῆς ἐποπτείας τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς διαρκῆ ἐφ' ὅσον χρόνον καὶ ἡ διοίκησις τοῦ συμβουλίου καὶ δέχεται ἐπίσης τὸ ἀποδιδόμενον εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιτροπὴν δικαίωμα τοῦ ὅπωςδῆποτε ἐνασκουμένου ὑπ' αὐτῆς ἑλέγχου καθ' ὅλον τὸν εἰρημένον χρόνον. Ἀλλὰ τὸν ἑλεγχον τοῦτον νομίζει, ὅτι πρέπει νὰ περιορίσῃ εἰς τὰ τῆς χρηματιστικῆς διαχειρίσεως καὶ τῶν ἐν τῷ Μουσεῖῳ εἰσαγομένων ἀρχαίων καὶ ν' ἀποκλείσῃ αὐτὸν πασῶν τῶν ἄλλων ἐργασιῶν τοῦ συμβουλίου, διότι ἄλλως τὸ συμβούλιον θὰ διετέλει ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, ἣτις θὰ ἦτο ἡ πράγματι τὰ τῆς Ἐταιρίας κυβερνώσα ἀρχή, ἐκμηδενιζομένου οὕτως σχεδὸν ὀλοτελῶς τοῦ συμβουλίου.

Ἡ ὀγδόη τῶν αὐτῶν προτάσεων ἔχει οὕτω (ὄρα αὐτὴν ἐν σελ. 51 ὑπὸ στοιχ. η).

Ἡ προτεινομένη αὕτη παράτασις τῆς διαρκείας τοῦ συμβου-



λίου, δὲν ἐγκρίνεται, διότι ὅσῳ βραχύτερος εἶναι ὁ χρόνος, εἰς ὃν ἀναφέρεται ἡ ἐκάστοτε λογοδοσία, τόσῳ αὐτὴ ἀποβαίνει λεπτομερεστέρα καὶ τόσῳ ὁ ἔλεγχος τῶν πεπραγμένων γίνεται εὐχερέστερος ἅμα καὶ ἀκριβέστερος.

Ἄλλως τε, καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἀληθῶς λυσιτελεῖς, τῆς ὡς δυνατὸν μακροτέρας διατηρήσεως τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου πρὸς γνῶσιν τῶν προηγουμένων καὶ συνεχίαν τῶν παραδόσεων τῆς ὑπηρεσίας, ὁ κείμενος ὄργανισμὸς προϋνόησεν ἐπαρκῶς περὶ αὐτῆς, ἀπαγορεύσας τὴν ἐξ ὀλοκλήρου ἀνανέωσιν τοῦ συμβουλίου καὶ διατάξας ὅπως τρία τοῦλάχιστον μέλη ἐκ τῶν τοῦ παλαιοῦ συμβουλίου διατηρῶνται πάντοτε ἐν τῷ νέῳ. Σχετικῶς δὲ πρὸς τοῦτο εἶναι σημειωτέον ὅτι οὐδέποτε, μέχρι τοῦδε παρίστη ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκτελέσεως τῆς διατάξεως ταύτης, διότι καθ' ὅλας τὰς ἀπ' ἀρχῆς ἐκλογάς, τὰ ἐκ νέου ἐκλεγόμενα μέλη τοῦ παλαιοῦ συμβουλίου ἀπετέλεσαν τὴν πλειονοψηφίαν ἐν τῷ νέῳ.

Ἡ ἐννάτη τῶν αὐτῶν προτάσεων ἔχει οὕτω (ὄρα αὐτὴν ἐν σελ. 51 ὑπὸ στοιχ. θ).

Ἡ πρότασις αὕτη, ὡς ἐκ τῆς ἐναργείας τοῦ ὠφελίμου αὐτῆς, εἶναι ἀνεπίδεκτος δισταγμοῦ καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἐπεδιώχθη πάντοτε ὑπὸ τοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, διετήρει τοιοῦτον ἀνοικτὸν λογαριασμὸν παρὰ τινι τῶν ἐνταῦθα τραπεζῶν, τὸν ὁποῖον εἶχε κλείσει ἀποσύρασα τὰ χρήματα τῆς Ἑταιρίας, λόγῳ ἀσφαλείας αὐτῶν ἕνεκα τῶν τότε χρηματιστικῶν περιστάσεων. Ἐκτοτε τὸ συμβούλιον δὲν ἔπαυσε προσπαθοῦν νὰ ἀνοίξῃ τοιοῦτον λογαριασμὸν παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ, ἥτις ὁμως ἤρνεϊτο νὰ πράξῃ τοῦτο, ὅτε μὲν ἀπολύτως, ὅτε δὲ ὑφ' οὓς ὄρους τὸ συμβούλιον δὲν ἐθεώρει συμφέροντας αὐτῷ. Νῦν δὲ πάλιν τὸ συμβούλιον, διὰ τοῦ ἀξιοτίμου ταμίου τῆς Ἑταιρίας διατελεῖ εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τε τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς καὶ μετ' ἄλλων ἐνταῦθα τραπεζῶν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἐν λόγῳ σκοποῦ.

Ἡ δεκάτη τέλος τῶν αὐτῶν προτάσεων ἔχει οὕτω (ὄρα αὐτὴν ἐν σελ. 51 ὑπὸ στοιχ. ι).

Καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὴν πρότασιν ταύτην περὶ δημοσιεύσεως συντόμου ἱστορικῆς ἐκθέσεως τῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἑται-

ρίας μέχρι τοῦδε πεπραγμένων, τὸ συμβούλιον θεωρεῖ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς ὅλως περιττήν, ἀφοῦ ὑπάρχουσι τὰ ἐτησίως ἐκδιδόμενα πρακτικὰ τῆς Ἑταιρίας, ἐν οἷς ὁ βουλούμενος δύναται νὰ εὔρη πᾶσαν δυνατὴν περὶ τῶν πεπραγμένων τούτων πληροφορίαν. Ἐὰν δὲ ὑπάρχη τις ὁ θεωρῶν ὅπωςδῆποτε χρήσιμον τὴν δημοσίευσιν τοιαύτης ἐπιτόμου ιστορικῆς ἐκθέσεως, δύναται ἰδιωτικῶς νὰ προβῆ εἰς αὐτήν, ὡς ἔπραξεν ἄλλοτε ὁ μακαρίτης Εὐθ. Καστόργης ἐν ἔτει 1879.

Καθὼς δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκκοπὴν καὶ διανομὴν εἰς τοὺς ἑταίρους μεταλλίου, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς συμπράξεως αὐτῶν εἰς τὰ τῆς Ἑταιρίας, τὸ συμβούλιον θεωρεῖ ἐπίσης καὶ αὐτὸ καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς δαπάνης, ὅλως περιττόν, διότι εὐρίσκει, ὅτι διὰ τῆς κατ' ἔτος γιγνομένης ἀναγραφῆς τῶν ὀνομάτων τῶν ἑταίρων ἐν τοῖς πρακτικοῖς, παρέχεται εἰς αὐτοὺς τὸ ἐπιζητούμενον μέσον τῆς ἀναμνήσεως καὶ ὑπὸ τύπον μάλιστα πολλῶ γενικώτερον καὶ διαρκέστερον.

Ἀφοῦ, ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω δῆλον γίνεται, δύο τῶν προτάσεων τῆς Ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ἐγένοντο δεκταὶ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, αἱ δὲ ἄλλαι ἀπεκρούσθησαν, ὁ Πρόεδρος προσεκάλεσε τοὺς ἑταίρους νὰ ψηφίσωσι χωριστὰ ἐπὶ μιᾶς ἐκάστης κατὰ σειρὰν ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχόμενοι. Ἄλλ' ἐξηνέχθησαν περὶ τούτου διάφοροι γινῶμαι ὑπὸ τε τῶν ἐλεγκτῶν καὶ ὑπ' ἄλλων ἑταίρων, καὶ τέλος ἐψηφίσθη ἡ ἐξῆς πρότασις καὶ ἐγένετο δεκτὴ· τὸ Συμβούλιον νὰ ἐκλέξῃ δύο ἐκ τῶν ἑαυτοῦ μελῶν καὶ τρεῖς τῶν ἄλλων ἑταίρων, οἵτινες συνελθόντες ἐν ἐπιτροπῇ νὰ διατυπώσωσι σχέδιον μεταβολῶν ἐπενεκτέων εἰς τὸν ὄργανισμὸν τῆς Ἑταιρίας, ὅπερ νὰ ὑποβάλλῃ ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν ἑταίρων συγκληθησομένην τῇ α' Κυριακῇ τοῦ προσεχοῦς Ἰουλίου, μίαν δ' ἑβδομάδα πρότερον νὰ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ἑταίρους ἔντυπον τὸ ὡς ἀνωτέρω καταρτισθόμενον ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς σχέδιον. Ἡ συνέλευσις διελύθη περὶ ὥραν 1 1/2 μ. μ.